Категорія справи № **485/2029/24: Кримінальні справи (з 01.01.2019); Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку; Воєнні злочини.**
Надіслано судом: **14.04.2026.** Зареєстровано: **14.04.2026.** Забезпечено надання загального доступу: **16.04.2026.**
Номер судового провадження: **1-кп/485/31/26**
Номер кримінального провадження в ЄРДР: **12024150000000257**

Справа № 485/2029/2

Провадження №1-кп/485/31/2

В И Р О К

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

14 квітня 2026 року м. Снігурівка

Снігурівський районний суд Миколаївської області у складі

головуючого судді ОСОБА_1 ,

секретар судового засідання ОСОБА_2 ,

за участю прокурора ОСОБА_3 , ОСОБА_4 ,

захисника ОСОБА_5 (у режимі відеоконференції),

розглянувши у відкритому судовому засіданні кримінальне провадження №12024150000000257 від 27 лютого 2024 року по обвинуваченню

ОСОБА_6 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , росіянина, уродженця м.Нальчик, Кабардино-Балкарія, РФ, громадянина Російської Федерації, останнє відоме місце реєстрації та проживання за адресою: АДРЕСА_1 , командира відділення 2 розвідувального взводу 1 розвідувальної роти НОМЕР_1 окремо мотострілецької козачої бригади зс РФ,

за ч.1 ст.438 КК України,

встановив:

Суд визнав доведеним, що військовослужбовець збройних сил російської федерації (далі - зс рф) ОСОБА_6 , будучи командиром відділення 2 розвідувального взводу, 1 розвідувальної роти, 205 омкб, за попередньою змовою групою осіб разом з невстановленими військовослужбовцями збройни сил російської федерації, діючи умисно, з метою впровадження та реалізації окупаційної політики держави-агресора, встановлення серед місцевих мешканців колишніх учасників АТО (ООС) та фактів їх взаємодії з Збройними Силами України, порушили закони та звичаї війни, передбачен міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України за наступних обставин.

Так, загальновідомим є факт того, що з 19 лютого 2014 року представниками російської федерації розпочато збройне вторгнення збройних збройних сил російської федерації на територію України, яке з 24 лютого 2022 року переросло в широкомасштабне збройне вторгнення на територію України. У результаті збройної агресії російської федерації проти України частина територій України опинилася під окупацією російської федерації.

З 24 лютого 2022 Указом Президента України №64/2022 у зв`язку з військовою агресією рф проти України введено в Україні воєнний стан, який у подальшому неодноразово продовжувався та діє на теперішній час.

У ході ведення активних бойових дій на території України, з метою подальшого руху зс рф у напрямку міста Миколаєва та забезпечення подолання супротиву Збройних сил України (далі - ЗС України) на території Миколаївської області, військовослужбовцями зс рф, починаючи з 19.03.2022 тимчасово окуповано та взято під свій контроль, у тому числі, села Павлівка, Василівка та Тамарине Снігурівської міської територіальної громади (далі - Снігурівська МТГ) Баштанського району Миколаївської області, які у відповідності до наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 309 від 22.12.2022 "Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією", у період часу з 20.03.2022 по 10.11.2022 перебували під тимчасовою окупацією зс рф.

Окрім того, починаючи з 20.03.2022, військовослужбовці зс рф та інших воєнізованих формувань в їх складі почали активно проводити у межах населених пунктів сіл Павлівка, Василівка та Тамарине Снігурівської МТГ Баштанського району Миколаївської області так звані "фільтраційні заходи" т обшуки у домоволодіннях і прибудинкових територіях місцевих мешканців, направлені на встановлення місцезнаходження військовослужбовців ЗС України, учасників АТО/ООС, територіальної оборони, можливих "коригувальників вогню" для забезпечення діяльності ЗС України та з мето впровадження та реалізації окупаційної політики держави-агресора.

Так, серед числа підрозділів зс рф, які здійснювали на той час незаконну тимчасову окупацію, у тому числі, населених пунктів Павлівка, Василівка та Тамарине Снігурівської МТГ Баштанського району Миколаївської області, були військовослужбовці НОМЕР_1 окремої мотострілецької козачо бригади (ВЧ НОМЕР_2 , АДРЕСА_2), яка входить до складу НОМЕР_3 загальновійськової армії Південного військового округу Сухопутних військ рф (далі - НОМЕР_4 окрема мотострілецька козача бригада, НОМЕР_4 омкб).

Таким чином, з 19 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією російської федерації проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути мі двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Відповідно до ст. 48 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі - ДП I), для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об`єктів сторони що перебувають у конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й воєнні об`єкти та відповідно спрямовувати свої дії тільки проти воєнних об`єктів.

Відповідно до ч. 1 ст. 51 ДП I цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв`язку з воєнними операціями.

Крім того, згідно з ч. 2 ст. 51 ДП I цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об`єктом нападів.

Відповідно до пунктів а.2., b, e, пункту а ч. 2 ст. 75 ДП I, заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: а) насильство над життям, здоров`ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема: а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні; b) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі; е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Будь-яка особа, що піддається арешту, затриманню або інтернуванню за дії, пов`язані зі збройним конфліктом, має бути невідкладно проінформована зрозумілою їй мовою про причини вжиття таких заходів, за винятком випадків арешту або затримання за кримінальні правопорушення. Такі особ повинні бути звільнені у найкоротший строк і в будь-якому разі, як тільки обставини, що виправдовують арешт, затримання чи інтернування, стали недійсними.

Згідно ч. 1 ст. 76 ДП I, жінки користуються особливою повагою і їм забезпечується захист, зокрема, від зґвалтування, примусу до проституції і будь-яких інших форм непристойних посягань.

Також відповідно до п. а ст. 3 ст. 85 ДП I перетворення цивільного населення або окремих цивільних осіб на об`єкт нападу є серйозним порушенням цього Протоколу, коли вони вчиняються навмисне на порушення відповідних положень цього Протоколу і є причиною смерті або серйозног тілесного пошкодження чи шкоди здоров`ю.

Відповідно до ст. 4 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни 1949 року (далі - Четверта Женевська конвенція), особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владо сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до ст. 31 Четвертої Женевської Конвенції, жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Крім того, ст. 32 Четвертої Женевської Конвенції визначає, що високі Договірні Сторони спеціально дають згоду на те, що їм забороняється застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньо владою. Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові досліди, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше брутальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

У змісті ст. 147 Четвертої Женевської Конвенції зазначається, що серйозні порушення, про які йдеться в попередній статті, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури аб нелюдяне поводження, зокрема біологічні експерименти, які умисно спричинять великі страждання чи серйозні травми тілу чи здоров`ю, нелегальна депортація чи переведення або нелегальне ув`язнення особи, що перебуває під захистом, примушення особи, що перебуває під захистом, служити збройних силах ворожої держави, або умисне відбирання в особи, що перебуває під захистом, прав на справедливий і офіційний судовий процес, рекомендований цією Конвенцією, захоплення полонених і широкомасштабне руйнування і привласнення власності, не виправдане воєнно необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Суд визнав доведеним, що у порушення вищевказаних норм міжнародного гуманітарного права, громадянин рф ОСОБА_6 (з метою конспірації використовував позивний " ОСОБА_7 "), у вище вказаний період тимчасової незаконної окупації сіл Павлівка, Василівка та Тамарине Снігурівської МТ Баштанського району Миколаївської області, займав посаду командира відділення 2 розвідувального взводу, 1 розвідувальної роти, НОМЕР_1 окремої мотострілецької козачої бригади.

02.06.2022 близько 09 год.30 хв., за попередньою змовою, невстановлені військовослужбовці зс рф, з метою встановлення серед місцевих мешканців колишніх учасників АТО (ООС) та фактів їх взаємодії з ЗС України, прибули за місцем проживання цивільного мешканця ОСОБА_8 ІНФОРМАЦІЯ_2 , за адресою: АДРЕСА_3 та в цей же день близько 09 год.50 хв. прибули за місцем проживання цивільного мешканця ОСОБА_9 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , за адресою: АДРЕСА_3 .

При цьому, потерпілі ОСОБА_8 та ОСОБА_9 відношення до ЗС України та інших військових формувань не мали, участі в активних бойових діях не приймали, а отже перебували під захистом "Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни" та інших законів та звичаїв війни що передбачені міжнародними договорами, про що військовослужбовцям зс рф було достеменно відомо.

Того ж дня, невстановлені військовослужбовці зс рф, без видимих на те причин, повідомили про необхідність ОСОБА_8 та ОСОБА_9 негайно поїхати з ними у невідомому для потерпілих напрямку. Побоюючись за своє життя та здоров"я, підкорюючись вказівці останніх, проти своєї волі, потерпі направилися зі вказаними вище невстановленими військовослужбовцями зс рф у невідомому для них напрямку (як у подальшому йому стало відомо - до с. Василівка Баштанського району Миколаївської області).

У подальшому, перевіривши та встановивши особисті дані затриманих осіб, відповідно розуміючи, що перед ними перебувають особи, які у відповідності до норм міжнародного гуманітарного права є цивільними особами, захищеними Женевськими конвенціями та додатковими протоколами до них у невстановлених військовослужбовців зс рф, виник умисел на незаконне позбавлення волі потерпілих, у зв`язку з чим, ОСОБА_8 та ОСОБА_9 незаконно утримували у підвальному приміщенні (погребі) за адресою: АДРЕСА_4 близько години (з 10.00 год. до 11.00 год).

Після цього, потерпілих ОСОБА_8 та ОСОБА_9 невстановленими військовослужбовцями зс рф виведено з підвального приміщення та останні, діючи умисно, за попередньою змовою за розпорядженням ОСОБА_6 , який був присутній на місці, зав"язали пов"язки на очі, одягнули пластикові стяжк на руки потерпілих, тим самим продовжили їх незаконне позбавлення волі.

У подальшому потерпілих ОСОБА_8 та ОСОБА_9 вивезено на територію Херсонської області з метою подальшого утримання та проведення допитів.

Окрім того, **05.09.2022** близько 14 год., ОСОБА_6 , будучи озброєним вогнепальною зброєю, діючи умисно, разом з іншими з невстановленими військовослужбовцями зс рф, з метою встановлення серед місцевих мешканців колишніх учасників АТО (ООС) та фактів їх взаємодії з ЗС Україн перебував в с. Тамарине, Баштанського району, Миколаївської області, а саме в районі вул. Садової.

У цей час на вищевказаній вулиці у своїх особистих справах проходила місцева жителька ОСОБА_10 , ІНФОРМАЦІЯ_4 , яка була одягнута у цивільний одяг, не перебувала в статусі військовослужбовця ЗС України та інших військових формувань, участі в активних бойових діях не приймала, а отж перебувала під захистом "Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни" та інших законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України, про що ОСОБА_6 було достеменно відомо.

Побачивши ОСОБА_10 , невстановлений в ході досудового розслідування військовослужбовець зс рф зупинив потерпілу та почав запитувати з приводу правдивості факту проходження військової служби в ЗС України ОСОБА_11 , який являється сином ОСОБА_10 . Не отримавши відповіді, яка влаштовувала військовослужбовців зс рф, ОСОБА_6 , діючи за попередньою змовою з іншими невстановленими військовослужбовцями зс рф, перебуваючи на АДРЕСА_5 , почали погрожувати ОСОБА_10 вивезенням до лісопосадки та розстрілом (погроза вбивством), завдавши потерпілі **психологічних страждань,** тим самим здійснюючи її **катування**, чим порушили вимоги підпункту а.2 пункту "а" та "е" ч. 2 ст. 75 ДП I.

Після чого, ОСОБА_6 діючи за попередньою змовою з іншими невстановленими військовослужбовцями зс рф, маючи умисел на подальше нелегальне ув`язнення потерпілої, наказали ОСОБА_10 , всупереч її волі, зайти на територію домоволодіння, розташованого за адресою: АДРЕСА_2 та пройт до приміщення гаражу, яке попередньо відчинили, тим самим **незаконно позбавили волі** останню, чим порушили вимоги ст. 147 Четвертої Женевської Конвенції.

На далі, ОСОБА_6 , діючи за попередньою змовою групою осіб разом з невстановленими військовослужбовцями зс рф, з метою отримання інформації щодо проходження служби в ЗС України ОСОБА_11 та іншими родичами потерпілої, почали здійснювати постріли з вогнепальної зброї біля н нелегально ув`язненої потерпілої, завдавши останній **психологічних страждань** та наносити їй численні удари по тулубу кулаками рук та прикладами автоматів, завдавши потерпілій **фізичних страждань**, тим самим здійснюючи її **катування**, чим порушили вимоги підпункту а.2 пункту "а" ч. 2 с 75 ДП I.

У подальшому, один з невстановлених в ході досудового розслідування військовослужбовців зс рф, у присутності ОСОБА_6 , який діяв за попередньою змовою з іншими невстановленими військовослужбовцями зс рф та в цей момент утримував потерпілу за руку, з метою зізнання потерпілої щод приналежності її сина ОСОБА_11 до ЗС України, почав чинити психологічний тиск на ОСОБА_10 , який полягав у здійсненні погроз зґвалтуванням всіма військовослужбовцями зс рф, які перебували на території вказаного домоволодіння.

Тим часом, ОСОБА_6 та невстановлені військовослужбовці зс рф, які перебували в приміщенні гаражу, та діяли злагоджено з метою здійснення психологічного тиску щодо ОСОБА_10 , підтримали погрози зґвалтуванням та почали сміятися, тим самим підтверджуючи висловлений спільний умисе щодо зґвалтування потерпілої, чим завдали потерпілій **психологічних страждань**, здійснюючи **нелюдяне поводження** відносно останньої, чим порушили вимоги пункту "b" ч. 2 ст. 75 ДП I, ч. 1 ст. 76 ДП I.

При цьому, ОСОБА_10 , почувши погрози зґвалтування військовослужбовцями зс рф, беручи до уваги їх агресивну поведінку стосовно неї, в тому числі у діях ОСОБА_6 , знаходячись під психологічним тиском вище вказаних осіб та побоюючись за власне життя і здоров`я, реально сприйнял погрози зґвалтуванням.

У подальшому, не отримавши необхідної інформації ОСОБА_6 разом з невстановленими військовослужбовцями зс рф, вивели потерпілу з приміщення гаражу та почали наносити численні удари прикладом від автомату по тулубу ОСОБА_10 , при цьому також здійснюючи постріли з автомату бі ніг потерпілої, тим самим продовжували завдавати потерпілій **фізичних та психологічних страждань**, здійснюючи її **катування**, чим порушили приписи підпункту а.2 пункту "а" ч. 2 ст. 75 ДП I.

Таким чином, після нелегального ув`язнення ОСОБА_10 , 05.09.2022, яка провела у приміщенні гаражу та на подвір`ї домоволодіння за адресою: АДРЕСА_2 близько години (з 14:00 год. до 15:00 год.), її було звільнено та доставлено невстановленими військовослужбовцями зс рф до міс постійного мешкання потерпілої.

В подальшому, ОСОБА_6 разом з невстановленими військовослужбовцями зс рф, завели потерпілу ОСОБА_10 за місцем її проживання за адресою: АДРЕСА_2 , де продовжили допитувати з приводу проходження військової служби в ЗС України її сина ОСОБА_11 , а також членів її сім`ї.

У зв`язку з цим, потерпіла ОСОБА_10 , у подальшому, побоюючись за своє життя та здоров`я, а також за здоров`я своїх близьких, разом зі своєю родиною була змушена виїхати з с. Тамарине для проживання до іншого населеного пункту.

Окрім того,**04.10.2022** близько 11год., ОСОБА_6 , будучи озброєним вогнепальною зброєю, діючи умисно, разом з іншими невстановленими військовослужбовцями зс рф, з завчасно визначеною метою нелегально ув`язнити ОСОБА_12 , ІНФОРМАЦІЯ_5 , прибув до місця проживання останнього, з адресою: АДРЕСА_4 .

Оскільки, останній був відсутній за місцем свого мешкання, ОСОБА_6 поїхав по території населеного пункту з метою пошуку ОСОБА_12 . Через деякий час ОСОБА_12 , дізнавшись що його розшукують військовослужбовці зс рф, з метою уникнення фізичного впливу з їх боку, самостійно підійшо до автомобіля марки "ВАЗ 2101", який знаходився по вул. Шевченка та в якому перебував ОСОБА_6 і один невстановлений в ході досудового розслідування військовослужбовець зс рф.

ОСОБА_12 на той час перебував у цивільному одязі, військовослужбовцем ЗС України та інших військових формувань не був, участі в активних бойових діях не приймав, а отже перебував під захистом "Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни" та інших законів т звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України.

Окрім того ОСОБА_12 був неповнолітньою особою, про що ОСОБА_6 було достеменно відомо. Потім, ОСОБА_6 , повідомив останньому про необхідність негайно сісти в автомобіль з метою проїхати у невідомому для потерпілого напрямку (як у подальшому стало відомо - до будинку АДРЕСА_4 де на той момент проживав ОСОБА_6 з невстановленими військовослужбовцями зс рф, тим самим незаконно позбавивши волі останнього, що є порушенням вимог ст. 147 Четвертої Женевскої Конвенції.

Перебуваючи за вищевказаною адресою, близько 11 год. 15 хв., ОСОБА_6 , діючи умисно, продовжуючи незаконне позбавлення волі потерпілого, наказав ОСОБА_12 покинути салон автомобіля та зайти до вищевказаного домоволодіння за АДРЕСА_6 (як у подальшому стало відомо - з мето прибирання приміщення домоволодіння потерпілим).

Перебуваючи на території домоволодіння вказаного будинку, в якому на той момент перебували невстановлені військовослужбовці зс рф, ОСОБА_6 , діючи умисно, за попередньою змовою з останніми, розуміючи, що перед ними перебуває незаконно утримувана ними неповнолітня особ усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, підійшов до ОСОБА_12 та почав безпідставно наносити поодинокі удари долонею руки по голові та кулаком руки по тулубу ОСОБА_12 , завдаючи потерпілому **фізичних страждань**, здійснюючи **нелюдяне поводження** відносно останньог чим порушули вимоги пункту "b" ч. 2 ст. 75 ДП 1.

Після закінчення прибирання в будинку, ОСОБА_6 відпустив ОСОБА_12 , однак діючи умисно, за попередньою змовою з невстановленими військовослужбовцями зс рф, пригрозив останньому вбивством - у разі надходження інформації щодо його участі в будь яких конфліктних інцидентах, ти самим завдавши потерпілому **психологічних страждань,** здійснюючи **нелюдяне поводження** відносно останнього, чим порушили вимоги пункту "b" ч. 2 ст. 75 ДП 1.

Таким чином, після нелегального ув`язнення ОСОБА_12 , 04.10.2022, який провів у салоні автомобіля та приміщенні домоволодіння за адресою: АДРЕСА_4 близько 2 годин (з 11:00 год. до 13:00 год.), його було звільнено.

Своїми умисними діями, які виразились у жорстокому поводженні з цивільним населенням та іншому порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов`язковість яких надана Верховною Радою України, а саме вимоги ст. 147 Четвертої Женевськ Конвенції та приписів підпункту а.2 пункту "а", пунктів "b" та "е" ч. 2 ст. 75 ДП I, ч. 1 ст. 76 ДП I, ОСОБА_6 вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 438 КК України.

Кримінальне провадження щодо ОСОБА_6 розглядалось в порядку спеціального судового розгляду за відсутності обвинуваченого, який показань суду не надавав, а також з обов`язковою участю захисника.

Обвинувачення ОСОБА_6 у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України, знайшло своє підтвердження у ході судового розгляду сукупністю досліджених доказів.

Підставою для порушення першого кримінального провадження була заява потерпілої ОСОБА_10 про те, що 05.09.2022 в с.Тамарине Баштанського району Миколаївської області невстановлені військовослужбовці рф затримали її та нанесли тілесні ушкодження та імітували її розстріл, оформлен протоколом слідчого СУ ГУНП в Миколаївській області від 27.02.2024. На підставі даної заяви ГУНП в Миколаївській області 27.02.2024 були внесені дані до Єдиного реєстру досудових розслідувань під №12024150000000257 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.43 КК, та розпочато досудове розслідування (Т.2 а.п.63,110).

01.03.2024 підслідність даного кримінального провадження прокурором була визначена відповідно до ст.216 КПК України за СВ УСБУ у Миколаївській області, а з 26.03.2024 змінена у зв`язку з неефективним досудовим розслідуванням та доручена СУ ГУНП в Миколаївській області (Т.2 а.п.68-6 75-76)

Перебування НОМЕР_1 окремої мотострілецької бригади поблизу с.Тамарине Баштанського району Миколаївської області та участі останньої у воєнних діях проти України підтверджено протоколом огляду від 28.03.2024 слідчим офіційної веб-сторінки, що знаходиться за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_11 (Т.2 а.п.112-115), а також відповіддю оперативного угрупування військ " ІНФОРМАЦІЯ_6 " ЗСУ від 07.10.2024, відповідно до якої у період з 19.03.2022 до 10.11.2022 на території с.Тамарине, с.Василівка, с.Павлівка Баштанського району розміщувались, зокрема 1 мсб та 2 мс НОМЕР_4 окремої мотострілецької бригади, пункт постійної дислокації: АДРЕСА_2 ; номер військової частини: НОМЕР_2 (Т.3 а.п.71) та відповіддю Головного управління розвідки Міністерства оборони України від 27.09.2024, відповідно до якої в березні-листопаді 2022 року в районі АДРЕСА_ перебували підрозділи противника зі складу угрупування військ " ІНФОРМАЦІЯ_7 ", а саме НОМЕР_4 окремої мотострілецької бригади (в/ч НОМЕР_2) НОМЕР_3 армії Південного ВО зс рф (Т.3 а.п.74).

В ході виконання запиту слідчого ВКА ГУНП в Миколаївській області від 29.03.2024 складено аналітичний звіт, за даними яких встановлено осіб військовослужбовців 205 мотострілецької козачої бригади рф на ім`я чи прізвисько/позивний ОСОБА_7 , їх повні анкетні дані та фотозображення (Т. а.п.116-127).

Причетність ОСОБА_6 до зс рф у складі особового складу НОМЕР_4 окремої мотострілецької бригади (в/ч НОМЕР_2) НОМЕР_3 загальновійськової армії ПдВО станом на листопад 2021 року підтверджується також інформацією від 25.04.2024 та від 09.05.2024 командування в/ч НОМЕР_6 (Т а.п.164-166, 222).

В подальшому здобуті фотозображення були пред`явлені потерпілій ОСОБА_10 , яка на одному з 12 фотозображень впізнала чоловіка, який 05.09.2022, перебуваючи по АДРЕСА_5 наніс їй тілесні ушкодження, яким виявився ОСОБА_6 (Т.2 а.п.128-131).

В ході проведення слідчого експерименту відповідно до протоколу від 09.04.2024 та відеозапису слідчої дії потерпіла ОСОБА_10 вказала на проїжджу частину АДРЕСА_5 , де її зустріли військові рф на ім`я ОСОБА_13 , ОСОБА_7 та чоловік на прізвисько " ОСОБА_14 ", коли вона проводила сво сусідку ОСОБА_15 , та де вказані особи погрожували їй розстрілом, а також тим, що вивезуть у посадку, ображали нецензурними словами, звинувачуючи у тому, що вона начебто здає позиції зс рф своєму сину, який є військовослужбовцем ЗСУ. Далі потерпіла показала куди саме наказали їй іт вказані вище військові рф, та як саме вона йшла попереду них та інших військових рф, яких вона не знає. Вказала на частину проїжджої дороги навпроти будинку АДРЕСА_7 , де до неї підійшли військові рф на ім`я ОСОБА_13 , ОСОБА_7 та чоловік на прізвисько " ОСОБА_14 " та стоячи перед не почали стріляти з автоматичної зброї перед її ногами. Показала, як впала на коліна після того, як її вдарив ОСОБА_13 . Як стояла на колінах перед військовими рф, коли ті продовжити стріляти перед нею. У подальшому вказала на будинок АДРЕСА_7 перед воротами якого ОСОБА_13 , ОСОБА_7 т чоловік на прізвисько " ОСОБА_14 " погрожували їй фізичною розправою, після чого показала як її завели у двір, а потім вказала на гараж, до якого їй наказали зайти. Показала, як у приміщенні гаражу ОСОБА_13 та ОСОБА_7 тримали її руки за спиною коли "ОСОБА_14" бив по обличчю т погрожував зґвалтуванням, як саме по тулубу їй наносив удари ОСОБА_7 та інші прикладами від автоматів.Далі потерпіла вказала на будинок АДРЕСА_7 , де вона з родиною проживала на той час, та куди її привели військові рф попрощатися з родиною, провели обшук в будинку, допитували чоловіка, сина та доньку, після чого відпустили (Т.2 а.п.134-142).

Будучи безпосередньо допитаною судом потерпіла ОСОБА_10 показала, що 05.09.2022 року проживала у с.Тамарине, у післяобідній час рухалася по АДРЕСА_2 . По дорозі її зустріли російські військові у кількості близько 13 чоловіків. Серед них були, як їй потім стало відомо, ОСОБА_16 ОСОБА_7 та ОСОБА_14. Ці особи почали розпитувати у неї щодо місця перебування її сина ОСОБА_17 , який є військовослужбовцем ЗСУ. Не отримавши позитивної відповіді, військовослужбовці рф почали погрожувати її зґвалтуванням та вбивством, стріляли під ноги, поставили на коліна, бил прикладами по спині. Ці дії з нею вчиняли на вулиці села а потім у гаражі приватного домоволодіння безпосередньо ОСОБА_16 та ОСОБА_7 , інші військові були присутні та посміхалися. ОСОБА_14 серед них був старшим. Після цього її супроводили до місця проживання попрощатися із рідним перед тим як "виведуть у посадку". Вдома був чоловік та діти. Військові провели обшук у будинку, нічого не виявивши її залишили вдома та пішли з погрозою повернутися якщо будуть обстріли села. Побоюючись за своє життя виїхала із с.Тамарине. Внаслідок дій вказаних осіб, їй було заподіян тілесні ушкодження у виді гематом на спині, а також психологічні страждання. Вона отримала сильний стрес, після якого до даного часу перебуває у стані постійної тривоги, приймає заспокійливі, боїться людей у військовій формі. Із сином ОСОБА_17 не спілкувалася з приводу координа окупантів, спілкувалися лише на сімейні теми.

Показання потерпілої ОСОБА_10 узгоджуються з показаннями свідка ОСОБА_18 , яка суду показала, що приблизно у вересні 2022 року знаходилась у с.Тамарине, яке на той час перебувало в окупації. У цей час з відстані 200 метрів бачила, як її сестру ОСОБА_10 на АДРЕСА_9 зупинили російськ військові. Військових було 6 чоловік, серед них був ОСОБА_7 . Ці військові перевіряли її телефон. ОСОБА_7 стріляв їй під ноги. Бачила як потім ці військові завели сестру у двір домоволодіння, після чого чула постріли з цього двору. Приблизно через годину пішла додому й подальші події н спостерігала. Наступного дня сестра розповіла їй, що військові її били прикладом від автомата, погрожували зґвалтувати, вимагали інформацію про її сина, який на той час був військовослужбовцем ЗСУ. Вона була злякана та плакала, у неї був стрес. Того ж дня сестра виїхала із села. Під ча окупації села російські військові вживали алкоголь, стріляли по селу.

Дочка потерпілої ОСОБА_19 , ІНФОРМАЦІЯ_12., впізнала на одному з пред`явлених їй фотозображеннях ОСОБА_6 , як чоловіка, який 05.09.2022 разом з іншими військовими рф прийшли до місця її проживання та привели з собою її матір ОСОБА_10 (Т.2 а.п.143-146).

Суд також дослідив протоколи огляду місця події від 09.04.2024, з фототаблицями, в ході яких було оглянуто приміщення гаражу, розташованого на території домоволодіння за адресою: АДРЕСА_2 , в якому військові рф нелегально ув`язнили потерпілу ОСОБА_10 (т.2 а.п.148-153), та територі подвір`я домоволодіння, розташованого за адресою: АДРЕСА_2 , яке було місцем проживання потерпілої та де військові рф продовжували допитувати її та її сім`ю (Т.2 а.п.155-159).

20.03.2024 за зверненням ОСОБА_12 оформленого протоколом, про те, що 04.10.2022 невстановлені військовослужбовці зс рф, перебуваючи в с.Василівка Баштанського району Миколаївської області нанесли йому тілесні ушкодження, 20.03.2024 ГУНП в Миколаївській області зареєстрован кримінальне провадження № 12024150000000328 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.438 КК України (Т.2 а.п.187-190).

Потерпілий ОСОБА_12 16.04.2024 року під час проведеної з ним слідчої дії впізнання за фотознімками серед інших 12 фотографій впізнав ОСОБА_6 , як чоловіка на ім`я ОСОБА_7 військовослужбовця рф, який 04.10.2022 забрав його в автомобіль та перебуваючи в одному з будинків с.Василів наніс тілесні ушкодження та змусив прибирати в будинку (Т.2 а.п.191-194).

Під час слідчого експерименту, проведеного 16.04.2024, ОСОБА_12 показав на місце на проїжджій частині АДРЕСА_10, де стояв автомобіль, в який ОСОБА_7 заштовхав його в присутності батька для перевиховання; показав де автомобіль під керуванням ОСОБА_7 зупинила мама потерпілого вказав на будинок у кінці села Василівка куди його привіз ОСОБА_7 та де він перебував близько 2 годин; показав куди саме ОСОБА_7 наніс йому один удар в область голови коли вони зайшли на територію подвір`я вказаного будинку; показав кімнату у будинку, де ОСОБА_7 наніс йому удар п тулубу та змусив прибирати у даній кімнаті; потім відвів у приміщення кухні, де погрожуючи побиттям змусив прибирати й дану кімнату; показав де ОСОБА_7 після перевірки чистоти в кімнатах, пригрозив йому вбивством та відпустив за ворота (Т.2 а.п.196-207).

Показане під час слідчого експерименту неповнолітній потерпілий ОСОБА_12 , підтвердив у суді у присутності законного представника ОСОБА_20 та психолога, та показав, що приблизно 11-12.10.2022 року знаходився у своєї тітки у с.Василівка. Біля 10 год. прийшов батько, повідомив, що йог розшукують військові рф. Самостійно підійшов до автомобіля, біля якого стояв ОСОБА_7 та староста села. Аліхан заштовхав його в автомобіль. На задньому сидінні бачив автомат. ОСОБА_7 спочатку під`їхав до його двору, де повідомив матері, що забирає його на перевиховання, а потім відвіз д домоволодіння, де знаходилися інші військові рф. Заводячи у двір ОСОБА_7 завдав йому удару кулаком у потилицю. Змусив прибирати помешкання інших військових рф, а потім і своє. При цьому, без пояснення будь яких причин ще раз вдарив його в область тулуба рукою, весь час контролюва процес прибирання стоячи поруч з автоматом. Допитувався з приводу причин його віри в ЗСУ. Після виконання необхідних робіт, ОСОБА_7 вивів його до хвіртки та дав 5 хвилин щоб зникнути із погрозою розстрілу у іншому випадку. Він побіг допомогу. Додому потрапив близько 17 год. На час ці подій мав вік 14 років. Сильно переживав за своє життя, перебував у стані невизначеності та страху. ОСОБА_7 був із рижою бородою, впізнав його на фото серед інших, які пред`являв слідчий.

Будучи допитаною у якості свідка законний представник неповнолітнього потерпілого ОСОБА_20 показала, що ОСОБА_12 її син. У жовтні 2022 року до них додому приїхав ОСОБА_7 із старостою села. ОСОБА_7 шукав її сина. Причини не повідомляв. Чоловік пішов кликати ОСОБА_21 , який цей час перебував у тітки на дні народження. Через деякий час ОСОБА_7 під`їхав до їх двору, на задньому сидінні автомобіля був ОСОБА_21 . ОСОБА_7 сказав, що забирає його на перевиховання. Вона заперечувала, повідомляла, що син неповнолітній. Ввечері син повернувся додому нажаханий т у стані стресу. ОСОБА_7 мав вузькі голубі очі та рижу бороду, впізнала його на фотокартці серед інших, які пред`являв слідчий.

За даними протоколів пред`явлення особи для впізнання за фотознімками від 16.04.2024 батьки потерпілого ОСОБА_22 та ОСОБА_23 кожен окремо впізнали на одному із пред`явлених фотознімків ОСОБА_6 , як чоловіка на ім`я ОСОБА_7 , який 04.10.2022 забрав їх сина та наніс йому тілесн ушкодження (Т.2 а.п.208-215).

Свідки ОСОБА_24 та ОСОБА_25 так само вказали на ОСОБА_6 , як на військовослужбовця зс рф на ім`я ОСОБА_7 , якого вони бачили під час окупації с.Павлівка та с.Василівка Баштанського району, що підтверджується протоколами пред`явлення особи для впізнання за фотознімками в 16.04.2024 (Т.2 а.п.216-219) та від 22.04.2024 (Т.3 а.п.1-4) відповідно.

За даними інформативного рапорта слідчого ОСОБА_26 від 17.04.2024 на ім`я СУ ГУНП в Миколаївській області ним виявлено в ході розслідування кримінального провадження № 12024150000000328 від 20.03.2024 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.438 КК Украї ознаки складу кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.438 КК за фактом завдання фізичних та психологічних страждань ОСОБА_9 (Т.2 а.п.224). За вказаним фактом ГУНП в Миколаївській області 17.04.2024 зареєстроване кримінальне провадження №12024150000000398 за ознака кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.438 КК України.

За даними протоколу прийняття заяви від ОСОБА_9 від 17.04.2024, він прохав прийняти міри до військовослужбовців зс рф, які 02.06.2022 у с.Павлівка Баштанського району Миколаївської області під час окупації вчинили відносно нього психічне насильство, а саме нелегальне ув`язнення (Т а.п.225).

Дане кримінальне провадження як і перше та друге розслідувалось СУ ГУНП в Миколаївській області через встановлену неефективність уповноваженого органу, що підтверджено постановою прокурора від 10.04.2024 (Т.2 а.п.91-92). У подальшому всі вище зазначені кримінальні провадження бул об`єднані та розслідувались одним органом (постанова про об`єднання від 23.04.2024 (Т.2 а.п.99-101). Постановою слідчого від 19.07.2024 кваліфікація кримінального провадження була змінена на ч.2 ст.28, ч.1 ст.438 КК України (Т.2 а.п.104-105).

Відповідно до протоколу пред`явлення особи для впізнання за фотознімками від 18.04.2024 ОСОБА_9 впізнав на одному із пред`явлених 12 фотознімків серед інших чоловіків ОСОБА_6 , як чоловіка на ім`я ОСОБА_7 військовослужбовця зс рф, який 02.06.2022 забрав його з місця мешкання т утримував в підвалі в с.Василівка (Т.2 а.п.229-232).

Під час проведення слідчого експерименту за протоколом від 24.04.2024 ОСОБА_9 показав де він знаходився у дворі свого домоволодіння за адресою АДРЕСА_8 , коли його з дому забрали два військових рф, один з яких був ОСОБА_7 , змусили сісти в автомобіль та куди до будинку в с.Василів повезли на автомобілі. Показав де в автомобілі сидів ОСОБА_7 за кермом, коли вони розпочали рух та де зупилися, щоб забрати ОСОБА_8 . Вказав на будинок у АДРЕСА_4 , та показав на погреб, де його та ОСОБА_8 в підвал зачинили військові рф, серед яких був ОСОБА_7 та де тримали близьк 1 год; показав місце куди їх вивели вказані військові рф та як ОСОБА_7 зв`язував йому руки пластиковою стяжкою та зав`язував очі та наказав сідати у вантажний автомобіль, на якому їй відвезли у Херсонську область та допитували інші військові рф (Т.2 а.п.234-240).

Потерпілий ОСОБА_9 суду показав, що проживає у АДРЕСА_8 . Під час окупації с.Павлівка, 02.06.2022 року знаходився за місцем свого проживання, коли з дому його покликали двоє військових рф. Після перевірки документів та мобільного телефону ці військові наказали йому сісти до автомобіл Із зав`язаними очима його привезли, як він зрозумів до с.Василівка до домоволодіння, розташованого по АДРЕСА_3 . З ним також був ОСОБА_27 . Їх завели до вказаного домоволодіння, завели до приміщення погребу, де протримали біля 1 год. Серед тих, хто його затримував був ОСОБА_7 . нього була рижа борода, національність не російська. ОСОБА_7 його називали інші військові рф. Впізнав його на одному із фотознімків наданих слідчим. Інший військовий рф був вищий за ОСОБА_7 . Затримуючи йому сказали "що він добалакався". Конкретних звинувачень не було. Як в зрозумів затримали його ймовірно за те, що він своєму сину повідомляв, що за селом стріляють. Після утримання у погребі, ОСОБА_7 зв`язав йому руки та зав`язав очі, та на автомобілі його було доправлено в інше місце, де невідомі військові рф утримували його близько 5 днів та допитували приводу передання координат про місце розташування їх техніки, хоча такої інформації у нього не було, а також щодо учасників тер оборони. На час затримання переніс інсульт, погано ходив та розмовляв. Після утримання фізичний стан його здоров`я погіршився. *Будучи повторно допитани судом* ОСОБА_9 уточнив показання, зазначивши, що за спливом часу не пам`ятає деталей події, однак повідомляє, що його затримували двоє військових рф, з який один невідомий перевіряв його документи, а ОСОБА_7 стояв поряд. Саме невідомий військовий рф повідомив йому про необхідніст поїхати з ними, куди не повідомляв. Після цього, він, ОСОБА_7 і той невідомий військовий рф пішли до автомобіля, який стояв напроти будинку ОСОБА_27 . Бачив біля ОСОБА_27 трьох військових рф, з якими ОСОБА_27 потім поїхав на мотоциклі. Він, ОСОБА_7 та невідомий військовий сіли д автомобіля та поїхали до с.Василівка, де зупинилися біля будинку на початку села. Там вже був ОСОБА_27 та троє військових рф. Потім хтось із військових, не пам`ятає хто, наказав йому спуститись до підвалу вказаного будинку. У підвалі був з ОСОБА_27 . У цей час відчував страх, переживав з себе.

Свідок ОСОБА_28 суду показала, що ОСОБА_29 її чоловік. 02.06.2022 року зранку вони з чоловіком знаходилися вдома. До них прийшов ОСОБА_7 , спочатку перевірив у чоловіка документи та телефон, а потім сказав, що йому треба буде проїхати з ними, оскільки виникли питання. Вон заперечувала, повідомляла ОСОБА_7 , що чоловік хворий, після інсульта. ОСОБА_7 та інші військові забрали чоловіка та сусіда ОСОБА_27 та десь повезли. Не дочекавшись повернення чоловіка розпочала його пошуки. У с.Євгенівка зустріла ОСОБА_7 , який повідомив їй, що чоловіка відвезли Херсонську область. 08.06.2022 року чоловік повернувся додому та розповів, що їх з ОСОБА_30 та інші військові зачинили у погребі у с.Василівка, звідки їх через декілька годин відвезли у Херсонську область, де допитували та тримали у підвалі. ОСОБА_7 невисокого зросту, кавказьк національності, з русявим волоссям. ОСОБА_7 не був агресивним, був присутнім при затриманні чоловіка, сказав, що чоловіка привезуть додому. Після полону у чоловіка погіршився стан здоров`я, почалися проблеми із нирками через утримання у холодному приміщенні, а також із нервово системою, почало проявлятися уповільнення мовлення.

Під час слідчої дії пред`явлення особи для впізнання за фотознімками від 18.04.2024, свідок ОСОБА_28 впізнала на пред`явлених їй фотознімках серед інших чоловіка на ім`я ОСОБА_7 військового зс рф, який 02.06.2024 забрав її цивільного чоловіка ОСОБА_31 та утримував у підвалі у с.Василівк яким виявився ОСОБА_6 (Т.2 а.п.241-244).

22.04.2024 року ОСОБА_8 подав заяву слідчому про залучення його до кримінального провадження як потерпілого від незаконного ув`язнення (Т.3 а.п.245).

Відповідно до протоколу пред`явлення особи для впізнання за фотознімками від 22.04.2024 ОСОБА_8 впізнав на одному із фотознімків ОСОБА_6 , як чоловіка на ім`я ОСОБА_7 військовослужбовець зс рф, який 02.06.2022 перебуваючи в с.Павлівка Баштанського району незаконно ув`язнив його т вивіз в Херсонську область (Т.3 а.п.246-249).

Потерпілий ОСОБА_8 суду показав, що влітку 2022 року під час окупації с.Павлівка до його дому, який знаходиться в даному селі по АДРЕСА_3 , під`їхав легковий автомобіль з чотирма військовими рф зі зброєю. Два військовослужбовця рф провели у його будинку обшук, перевірили документ задавали питання щодо осіб учасників АТО чи осіб, причетних до ЗСУ, на які повідомляв що йому не відомо. Потім сказали, що йому треба проїхати з ними. Причин не пояснили. Був змушений підкоритися, оскільки у них була зброя. Бачив, як два інших військових рф пішли до сусіда ОСОБА_9 Його та ОСОБА_31 повезли у с.Василівка, де зачинили у підвалі приватного будинку. Приблизно через годину ці самі військові та ще один ОСОБА_7 , який був їх головним, вивели їх з ОСОБА_32 з підвалу, зв`язали руки, одягли на голову мішки та посадили, як він зрозумів, у вантажни автомобіль, після чого їх відвезли у Херсонську область, де інші військові рф його допитували та били. ОСОБА_7 впізнав на одній із фотокарток, які пред`являв слідчий. ОСОБА_7 віддавав команди тим військовим які його затримували та зачиняли у підвал як треба зв`язувати руки, одягати мішк та куди везти після того, як його вивели з підвалу. ОСОБА_7 серед тих чотирьох військових рф, які його та ОСОБА_31 затримували не було, він бачив їх обличчя, які у них були відкритті. Він є учасником АТО, однак на час затримання ніякого відношення до ЗСУ не мав, був звичайною цивільно особою. Залишився в окупації, оскільки переживав за життя своєї сестри якій на той час було 14 років.

Потерпілі ОСОБА_10 , ОСОБА_8 , ОСОБА_9 , ОСОБА_12 перебували під захистом Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни 1949 року, оскільки опинилися під владою окупаційних військ Російської Федерації, як сторони міжнародного конфлікту, мали статус цивільни осіб, оскільки не брали безпосередньої участі у воєнних діях прямо чи опосередковано, не були озброєними та не чинили опір під час їх затримання під час звичайного пересування або з дому.

Всі потерпілі у даній справі були незаконно позбавлені волі у зв`язку із збройним конфліктом, оскільки примусово утримувалися військовими рф у певному місці всупереч їхній волі та за відсутності підстав. Потерпілі ОСОБА_10 та ОСОБА_12 , який на той час був неповнолітнім, також зазнал серйозних фізичних та психічних страждань зі сторони військовослужбовців НОМЕР_4 окремої мотострілецької козачої бригади, зокрема командира даної бригади ОСОБА_6 , що взяли участь у збройному конфлікті проти України у складі ЗС Російської Федерації, метою заподіяння яких бул примусити ОСОБА_10 надати інформацію про її сина, дійсного військовослужбовця ЗСУ (Т.2 а.п.161) та з метою залякування, а ОСОБА_12 з метою "перевиховання". Крім того, ОСОБА_10 зазнала сексуального насильства, оскільки погрози її зґвалтуванням в обстановці незаконного ув`язнення т застосування фізичного насильства у присутності інших російських солдат були реальними, та носили принизливий характер, що є серйозним посяганням на її гідність. При цьому, військовослужбовці зс Російської Федерації, незаконно вторгнувшись на територію України через її державні кордон та здійснивши окупацію частини територій, усвідомлювали свою участь у міжнародному збройному конфлікті, та у зв`язку з цим не могли не усвідомлювати захищений статус потерпілих як цивільних осіб, та серйозність шкоди, яку вони заподіють останнім.

Шкода завдана потерпілій ОСОБА_10 виразилась у сильному приниженні, яке було зумовлене необхідністю діяти всупереч своїй волі, залишатися у гаражному приміщенні серед озброєних військових рф, стояти перед ними на колінах, погрозами зґвалтування, торканням до її тіла, що є нелюдськи поводженням, а також в умисному завданні фізичних страждань шляхом систематичного побиття та погроз шляхом імітування розстрілу, що за рівнем жорстокості відповідає ступеню катування.

Шкода завдана потерпілому ОСОБА_12 виразилась у страху та приниженні, завданні побоїв, погроз заподіяння смерті, що з урахуванням обстановки окупації та агресії, контексту, у якому така склалася та неповнолітнього віку потерпілого, заподіяло йому також сильних моральних страждань, що жорстким поводженням.

Таким чином, сукупність наведених доказів, які є достовірними, належними та допустими, поза розумним сумнівом доводить винуватість ОСОБА_6 у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.438 КК України. Дії ОСОБА_6 суд кваліфікує за ч.1 ст.438 КК України, як жорстк поводження з цивільним населенням, інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов"язковість яких надана Верховною Радою України.

Разом з тим, органом досудового розслідування дії ОСОБА_6 кваліфіковані за ч.2 ст.28, ч.1 ст.438 КК України, тобто з кваліфікуючою ознакою за попередньою змовою групою осіб, проте ч.1 ст.438 КК України така кваліфікуюча ознака не передбачена. Відтак додаткове покликання на ч. 2 ст. 28 КК формулі кваліфікації є зайвим. До схожого висновку прийшов Верховний Суд у постанові від 21 жовтня 2025 року у справі № 459/176/23.

Крім того, прокурор під час судового розгляду змінив обсяг обвинувачення ОСОБА_6 в частині фактичних обставин вчинення кримінального правопорушення щодо епізодів незаконного позбавлення волі потерпілих ОСОБА_8 та ОСОБА_9 , та додатково кваліфікував дії обвинуваченого посиланням на положення Римського статуту Міжнародного кримінального суду, чим погіршив становище обвинуваченого без застосування положень ст.339 КПК України. Разом з тим, додатково ставлячи у вину ОСОБА_6 порушення положень Римського статуту Міжнародного кримінального суд який набрав чинності для України 1 січня 2025 року, прокурор в обвинувальному акті не обґрунтував застосовність таких на момент вчинення обвинуваченим діяння у співвідношенні зі ст. 58 Конституції України та ст. 7 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. За такого, суд, н здійснює докваліфікацію дій обвинуваченого з посиланням на положення Римського статуту Міжнародного кримінального суду.

Відповідно до положень ч. 5 ст. 374 КПК України, у разі ухвалення вироку за наслідками кримінального провадження, у якому здійснювалося спеціальне досудове розслідування або спеціальне судове провадження (in absentia), суд окремо обґрунтовує, чи були здійснені стороною обвинувачення в можливі передбачені законом заходи щодо дотримання прав обвинувачених на захист та доступ до правосуддя з урахуванням здійснення спеціального досудового розслідування та спеціального судового провадження.

Відповідно до матеріалів кримінального провадження в межах вказаного кримінального провадження ОСОБА_33 , 19.07.2024 повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, та здійснено виклики, у відповідності до вимо статей 111, 112, ч. 8 ст. 135, 278 КПК України, про що опубліковано в газеті "Урядовий кур`єр" та на сайті Офісу Генерального прокурора України (Т.1 а.п.104-114). 02.08.2024 року його було оголошено в розшук (Т.1 а.п.116-127, 128) та на підставі дозволу слідчого судді Центрального районного су м. Миколаєва від 09.09.2024 року в межах даного провадження проводилось відносно ОСОБА_6 спеціальне досудове розслідування (Т.1 а.п.131-134).

Із матеріалів кримінального провадження також вбачається, що обвинувачений неодноразово викликався до слідчого (прокурора), у тому числі шляхом розміщення відповідного оголошення в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження (в газеті "Урядовий кур`єр") і н офіційному сайті офісу Генерального прокурора. Крім того, відповідно до протоколу огляду від 19.07.2024 прокурор скеровував повідомлення про підозру ОСОБА_6 та повістки про виклик на електронну поштову скриньку останнього ІНФОРМАЦІЯ_8 (Т.1 а.п.108-114).

Повістки про виклики обвинуваченого на стадії судового провадження були опубліковані у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, а саме в газеті "Урядовий кур`єр" і на веб-сайті Снігурівського районного суду Миколаївської області, додатково публікувалися на сай "Офісу Генерального прокурора", передавалися через захисника.

Ухвалою суду від 05 грудня 2024 року доручено органу досудового розслідування - СУ ГУНП в Миколаївській області провести слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні №12024150000000257 відносно ОСОБА_6 за ч.2 ст.28, ч.1 ст.438 КК України, а саме: встановити теперішнє міс знаходження обвинуваченого ОСОБА_6 , ІНФОРМАЦІЯ_9 , останнє відоме місце реєстрації та проживання за адресою: АДРЕСА_1 ; встановити дійсні контакти обвинуваченого ОСОБА_6 , ІНФОРМАЦІЯ_9 , які надають можливість повідомити останнього про судовий розгляд.

В ході проведення слідчих (розшукових) дій в кримінальному провадженні №12024150000000257 було встановлено електронні засоби зв`язку ОСОБА_6 , а саме: електронна пошта ІНФОРМАЦІЯ_10 , номера телефонів: НОМЕР_7 . У подальшому повістки про виклик обвинуваченого з дорученням суду направлялися на вказані електронні засоби зв`язку.

Проте, будучи повідомленим всіма можливими засобами про судовий розгляд кримінального провадження обвинувачений ОСОБА_6 в судові засідання жодного разу не прибув й не заявив про бажання брати участь у слуханні справи.

Крім того, встановлено, що обвинувачений перебуває на тимчасово окупованій території України або на території Російської Федерації (Т.1 а.п.130).

З 06.02.2025 року відносно ОСОБА_6 здійснювалось спеціальне судове провадження (Т.2 а.п.27-28).

Обвинувачений у судовому засіданні був представлений безоплатним захисником, який не був пасивними у своїй діяльності, оскільки заявляв клопотання, висловлювали свою думку з приводу заявлених клопотань сторони обвинувачення, задавав питання потерпілим та свідкам, висловлюва думку з приводу письмових доказів, у судових дебатах просив для підзахисного мінімальну міру покарання.

З огляду на викладене, суд вважає, що стороною обвинувачення та судом були вжиті всі можливі передбачені законом заходи щодо дотримання прав ОСОБА_6 , як підозрюваного та обвинуваченого на захист та доступ до правосуддя з урахуванням здійснення спеціального досудового розслідуван та спеціального судового провадження.

Вивченням особи обвинуваченого ОСОБА_6 встановлено, що його вік 33 роки, він є громадянином Російської Федерації, росіянин, має зареєстроване місце проживання, на момент вчинення злочину займав посаду командира відділення 2 розвідувального взводу 1 розвідувальної роти НОМЕР_ окремої мотострілецької козачої бригади зс РФ.

Обставин, що пом`якшують покарання обвинуваченого не встановлено.

Обставиною, що обтяжує покарання є вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою.

Доводи сторони захисту про відсутність такої обтяжуючої обставини неспроможні.

Положеннями ст. 28 ч. 2 КК України встановлено, що кримінальне правопорушення визнається вчиненим за попередньою змовою групою осіб, якщо його спільно вчинили декілька осіб (дві або більше), які заздалегідь, тобто до початку кримінального правопорушення, домовилися про спільне йог вчинення.

Домовленість про спільне вчинення кримінального правопорушення заздалегідь означає наявність згоди щодо його вчинення до моменту виконання його об`єктивної сторони. Домовленість на спільне вчинення кримінального правопорушення не обов`язково має відбуватися в усній чи письмові формі, а визначається і за допомогою конклюдентних дій поведінки, що свідчить про намір діяти для досягнення спільної злочинної мети.

Поведінка обвинуваченого та інших невстановлених військовослужбовців зс рф під час скоєння злочину була узгодженою та послідовною, а обопільність їхнього умислу підтверджується також і їх конклюдентними діями. Обвинувачений безпосередньо приймав участь у кожному з епізоді інкримінованих йому діянь, що підтверджено зазначеними вище доказами.

У п.17. Постанови від 06 травня 2025 року у справі № 991/1324/20, Верховний Суд зазначив, що в принципі окремий розгляд обвинувачення, що стосується вчинення злочину у співучасті, за відсутності декого зі стверджуваних співучасників не становить порушення права на справедливий судови розгляд. Європейський суд з прав людини, зокрема, не вбачає порушення цього права у самому факті здійснення окремих проваджень щодо стверджуваних співучасників злочину, навіть у випадку якщо такі провадження здійснюються одним суддею або складом суду [1]. Аналогічну позицію займа також Суд справедливості Європейського Союзу.

У діях ОСОБА_6 безвідносно до інших співучасників злочину наявний склад злочину, передбаченого ч.1 ст.438 КК України.

При призначенні покарання ОСОБА_6 суд враховує характер і ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, яке відповідно до ст. 12 КК України є особливо тяжким злочином проти миру, безпеки людства, та міжнародного правопорядку, його високу суспільну небезпеку, яка полягає спричиненні серйозної шкоди потерпілим, не викликаною військовою необхідністю, обставини та мотиви його вчинення, кількість епізодів, наведені дані про особу обвинуваченого, його вік, його роль у вчиненні злочину, те, що він раніше до кримінальної відповідальності на території України н притягувався, за відсутності пом`якшуючих та за наявності обтяжуючих покарання обставин, те, що він оголошувався у розшук у зв`язку із переховуванням з метою ухилення від кримінальної відповідальності за вчинений злочин, та призначає обвинуваченому ОСОБА_6 покарання у межах санкц ч. 1 ст. 438 КК у виді 10 років позбавлення волі, оскільки суд переконаний в тому, що саме така міра покарання є достатньою для виправлення обвинуваченого та попередження вчинення ним нових кримінальних правопорушень.

Запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, обраний відносно ОСОБА_6 згідно ухвали слідчого судді Центрального районного суду м.Миколаєва від 09.09.2024 року (Т.1 а.п.135-140), суд залишає без змін, оскільки обвинувачений засуджений до покарання у виді позбавлення волі за вчинен особливо тяжкого злочину.

Керуючись ст.371-374, 615 КПК України, суд

ухвалив:

ОСОБА_6 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , визнати винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.438 КК України, та призначити покарання у виді позбавлення волі на строк 10 (десять) років.

Початок строку відбування покарання засудженому рахувати з дня затримання на виконання данного вироку після набрання ним законної сили.

Обраний відносно ОСОБА_6 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , запобіжний захід у вигляді тримання під вартою залишити без змін до набрання даним вироком законної сили.

Вирок може бути оскаржений до Миколаївського апеляційного суду через Снігурівський районний суд Миколаївської області протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Копію повного тексту вироку негайно після проголошення його резолютивної частини вручити прокурору, захиснику, потерпілим в день його проголошення, а інформацію про вирок опублікувати в газеті "Урядовий кур`єр" та на офіційному веб-сайті суду відповідно до вимог ст. 323 КПК України.

Роз`яснити обвинуваченому право подати заяву до Снігурівського районного суду Миколаївської області про поновлення строку на апеляційне оскарження вироку суду, якщо його було пропущено з поважних причин.

Суддя ОСОБА_1